

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK
ÉS INCIDENSEK

HAVI ÖSSZEFOGLALÓ

2016. DECEMBER

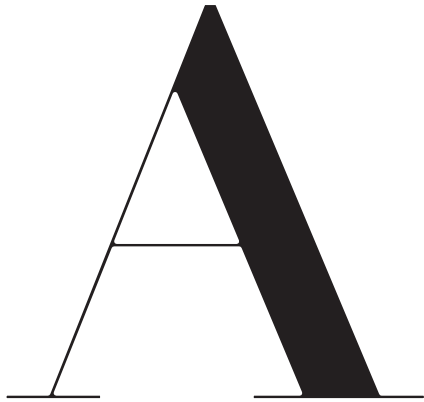

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
A jelentésről	7
Módszertan	8
Antiszemita gyűlöletcselekmények - 2016. december	11
További antiszemita gyűlöletcselekmények	15
Közösségi hírek, reakciók	16
Hivatalos és civil reakciók	19
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	20
Egyéb hírek	21
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	23
A hónap krónikája	24
Kapcsolat és támogatás	25
Felhasznált irodalom	26
Impresszum	27

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzéteszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet-bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motívált incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlöletcselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motíváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük

a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoring tevékenysége nyomán hat antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek mindegyike a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik. Állampolgári bejelentés alapján értesült Alapítványunk egy „Auschwitz egy üdülőtábor volt” tézist hangoztató holokausztagadó profilról, illetve egy provokáló hamis profilról is, amely antiszemita megnyilvánulásokat generált. A holokausztagadásért jogerősen elítélt Ágoston Tibor Facebook-oldalán egy 2014-ben feltöltött poszt volt olvasható, amely hosszasan taglalja, hogy zsidó elit küldte koncentrációs táborokba az elhurcoltakat. Vona Gábor Jobbik-elnök hanukai üdvözlét küldött többek között Köves Slomónak is, az EMIH vezető rabbijának – mely hírrel jelentésünkben külön is foglalkozunk – amitől a vecsési Jobbik-alapszervezet, Facebook-profilján trágár kifejezéseket használva elhatárolódott. A Köves Slomó válaszára adott viszontválaszban maga Vona is használt antiszemita toposzokat. Végül, Gulyás Márton politikai aktivistát az év utolsó napján zsidóságára tett megjegyzéssel küldte ki egy vendég egy budapesti étteremből.

A „További antiszemita gyűlöletcselekmények” fejezetbe ebben a hónapban egy esemény került. Önkéntesünk Miskolc és Eger területén felfestett horogkereszteket észlelt.

A Tett és Védelem Alapítványunknak 2016 decemberében három hivatalos eljárásban kezdeményezett ügye volt. Egy korábban felfüggesztett eljárás folytatásáról határozott a Siófoki Rendőrkapitányság. A Dabasi Rendőrkapitányság felfüggesztette egy eljárásunkat, mert az elkövető kilétét nem sikerült megállapítani. A Budapesti V-XI-II. kerületi Ügyészség vádat emelt egy holokausztagadó férfi ellen. Az eljárás 2016 januárjában indult.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

Az antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvényszegések el-

leni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

ÖSSZEFOGÁS

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a status quo/chábád EMIH, a reform irányzatú Szim-Salom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bűnügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az

Intézet létrehozta és üzemelteti az +36 510 0000 számon elérhető **FORRÓDRÓT**-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség.

A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoringjelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről.

A gyűlölet-bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekménytípusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző színterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felesemlhetők, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre irányul, hanem bárkire, aki az adott éppen megtámadott csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben

ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92-93; OSCE/ODIHR 2009a, 19-21; OSCE/ODIHR 2009b, 17-18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlöletcselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, mint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szegényt is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonosságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlöletmotivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyvétséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 34-36)

¹ Ezek részletes definícióját lásd a *Módszertan* részben.

² Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

MÓDSZERTAN³

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlöletcselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja⁴ (OSCE/ODIHR 2009b, 15-16):

- gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁵
- gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntettét. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. szakasza foglalkozik ezekkel. A közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösséggel szemben magatartást tanúsít. A büntetést csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlöletbeszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűn-

cselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁶ (TASZ 2012, 3-4) Ezekon kívül a Btk. 333. szakasza a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. szakasz pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tételét tiltja.

Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket és gyűlöletincidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlöletcselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a Büntető törvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a Büntető törvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlöletincidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁷, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlöletcselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van

³A módszertanunk lényegében változatlan a monitoring tevékenység 2013. májusi megkezdése óta. A módszertant Barna Ildikó dolgozta ki, az ő szövegét emeltük át ebbe a fejezetbe. Az apró formai változtatásokat külön jelezzük.

⁴A gyűlölet-bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4-7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

⁵Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

⁶A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

⁷Ezeket a Módszertan későbbi részében mutatjuk be.

szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönynyítését szolgálja az Alapítvány korábban említett huszonnégy órás telefonos forródrótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozásra. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tarthassuk. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható tv és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztematika alapján történik.

A monitorozott gyűlöletcselekmények között vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, de a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁸

Gyűlöletesemények, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlöletesemények; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom, vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó vagy azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják kövel])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlöletesemények, amelyek nem számítanak bele a statisztikába⁹

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlöletcselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába. Ennek több oka lehet: nem Magyarországon történtek, nem egyértelműsíthető az antiszemita szándék, nem világosak az eset körülményei, vagy egyszerűen nincs olyan súlya a történéseknek.
- Gyűlöletkifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz.

⁸ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

⁹ A statisztikába nem számító gyűlöletcselekmények leírását pontosítottuk, ez eltér a 2013-as indulás utáni meghatározástól.

- Egyéb hírek, melyek csak közvetetten kapcsolódnak az antiszemitizmushoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen, milyen akár büntetőjogi következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategóriarendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokauszttagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10-12):

- Emberölés: halált okozó, személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghalhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás

- Támadás

- személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
- az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
- emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett

- Rongálás

- tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
- tulajdon meggyalázása
- gyújtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyújtogatási kísérlet

- Fenyegetés

- egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
- „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
- zaklatás
- rágalmozás

- Gyűlöletbeszéd

- nyilvános gyűlöletbeszéd
- virtuális gyűlölet
- sértő magatartás
- egynél több címzettnek elküldött sértő írás
- irodalom és zene

- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlöletcselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.¹⁰ Az idősoros adatok elemzésekor pedig gondot fordítunk az események dinamikájának bemutatására.

¹⁰Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLETCELEKMÉNYEK 2016. DECEMBER

A Tett és Védelem Alapítvány decemberi monitoring tevékenysége nyomán hat antiszemita gyűlöletcselekményt azonosított, melyek a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartoznak.

GYŰLÖLETBESZÉD

Holokauszttagadás a Facebookon

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány; facebook.com
2016. december 7.*

Állampolgári bejelentés alapján hoztak Alapítványunk tudomására egy Facsar Imre nevű felhasználót és megosztásait. Megosztásai között a holokauszttagadások, összeesküvés-elméletek és ezek összemosása található általában képi megosztásokkal teletűzdelve. A klasszikus holokauszttagadó alaptézist miszerint Auschwitz egy kvázi üdülőtábor volt vélt tudományos tényekkel igyekszik alátámasztani, miközben összemossa még az iszlám és a keresztény vallásokat is a szabadkőművesekkel. Mondanivalója nem a holokauszt relativizálásában, hanem meg nem történtének bizonygatásában merül ki. Konklúziója szerint tervszerű, tudatos, a világban élő embereket megtevesztő és egyébként a zsidóság menekülését jelentő esemény volt az, amit ma holokausztnak nevezünk.

Alapítványunk feljelentést tesz az ügyben, melyhez az adatok beszerzése folyamatban van.

Provokáló hamis profil

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány; Facebook.com
2016. december 7.*

Állampolgári bejelentés alapján hoztak Alapítványunk tudomására egy Facebookon regisztrált hamis profilt, mely egy ismert zsidó személy azonosságával élt vissza. A profil a Zoltai Andrea barátai névre hallgatott és kez-

deti megosztásaival kifejezte a zsidóság iránti elkötelezettségét, majd stílusa mind megosztásaiban, mind a hozzászólásaiban provokatívra fordult megosztásai között olyanok szerepeltek, mint „Új Izrael (régiben: Magyarország) minden polgárának békés szombatot kívánok! Shalom Izrael!” vagy „Sokan kérdezik tőlem, hogy mi lesz Magyarország új himnusa. A válasz egyértelmű :) Szerintetek mikor tegyük kötelezővé?” hozzáfűzést írt Izrael nemzeti himnuszának megosztásához.

A nyilvánvaló provokáció rengeteg antiszemita hozzászólást eredményezett, a pusztán indulatos „zsidózástól” a holokauszttagadásig.

A hamis profilt jelentették a Facebook felé, továbbá a hozzászólók egy részét is. A hozzászólók egy részénél az erősen antiszemita és holokauszttagadó nézeteik miatt az Alapítvány külön adatgyűjtést folytatott és a szükséges jogi lépések megtételét tervezi.

Ágoston Tibor a Facebookon

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
2016. december 22.*

Alapítványunk internetes kapcsolati úrlapján érkezett a bejelentés, hogy a holokauszttagadás miatt jogerősen elítélt Ágoston Tibor Facebook-profilján bárki számára elérhető egy 2014. április 29-i poszt, mely azt taglalja hosszasan, hogy zsidók az értekezés szerint egy bizonyos zsidó elit, a cionisták küldték a zsidókat a haláltáborokba. Ágoston Tibor posztja a későbbiekben már nem volt elérhető.

Korábban Alapítványunk is beszámolt róla, hogy a Debreceni Járásbíróság bűnösnek találta Ágoston Tibort, a Jobbik debreceni önkormányzati képviselőjét, volt országgyűlési képviselőjelöltjét a Btk. 333. §-ban foglaltak értelmében a nemzeti szocialista

foglaltak értelmében a nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása és jelentéktelen színben feltüntetése miatt. A vádlott büntetése 750 000 Ft, ami 300 nap elzárásra változtatható. Ágoston 2014. január 12-én egy megemlékezésen „holokamut, holló-kasztot és holokasztot” emlegetett, amit a hallgatósága derűltséggel fogadott. Ágoston hozzá is tette, hogy a szótévesztése szándékos volt. Az ügyben feljelentést tett többek között a Tett és Védelem Alapítvány és a Debreceni Zsidó Hitközség is

Hanukai üzenet a Jobbiktól antiszemita viszontválasszal

Forrás: zsidó.com; mno.hu; 24.hu; hvg.hu; 444.hu Budapest, 2016. december 27.

Vona Gábor Hanuka alkalmából írt üdvözlét-re Köves Slomó reagált. Az Egységes Magyar Izraelita Hitközség vezető rabbija, az üdvözléről azt nyilatkozta: „meglepett, és talán még zavarba is hozott”, mert, mint azt kifejtette, „a hazai zsidó közösség tagjait nem tekintik a magyar nemzet egyenlő elbírálást érdemlő tagjainak.” Ezután kifejtette még, hogy nem egy személyt, illetve alkalmat tudna mondani, amikor antiszemita kijelentései voltak – akár csak a nem túl távoli múltban – a Jobbik politikusaiknak, melyeket soha nem is vontak vissza, de még Vona Gábor is 2013-ban úgy nyilatkozott, hogy a zsidóság világalomra tör, egyben az Izrael és Magyarország közötti diplomáciai kapcsolat megszüntetését szorgalmazta, sőt, ha kiderülne Vonáról, hogy zsidó, lemondana a pártvezetésről. A rabbi zárszóként megemlítette, „politikuskok, közéleti személyiségek, nemcsak sok százezer ember méltóságát bánt-hatják méltatlan kijelentéseikkel, hanem több millió embernek mutathatnak negatív példát, ahogy ez történt 10 éven keresztül a nagy nyilvánosságban és történik továbbra is nap, mint nap a Jobbik részéről. Meglehet, egyfajta gesztusnak szánták hanukai jókívánságukat, de hatékonyabbnak tartanám, ha azokon a fórumokon adnának hangot gesztusaiknak, ahol eddig a gyűlölet, gyalázat és nem utolsó sorban a sötétség nyert teret, nem a fény.”

Vona Gábor ezután nyílt levélben úgy reagált: „Ugyanazt az egy Istent imádjuk. Ön is, én is.” Majd a pártvezető hozzátette, hogy a köszöntést „őszinte gesztusnak szántuk, mint

Magyarország soron következő kormánypártja.” Szerinte a rabbi „végigaludta az elmúlt három évet. A Jobbik néppártosodása során számtalanszor nyilvánosan elmondtam, és többször bizonyítottam is, hogy (...) átlépett a felelős és építő felzőkora.”

Hozzátette: „Egyébként, ha már itt tartunk, sérelmeket, sértő mondatokat nagyon könnyű keresni. Én is tudnék. Ön is. Mások is. Mindenki. Az az ember, aki jól érzi magát a sajátépítésű lelki lövészárkában mindig talál indokot arra, miért maradjon ott. Sokkal egyszerűbb is, hiszen nem ahhoz kell az igazi bátorság, hogy az ember egy lelki lövészárkából tüzeljen a másokra, hanem ahhoz, hogy kijöjjön onnan. Sajnos a XX. század a mi közös történelmünk szempontjából az egyre mélyebb és mélyebb lövészárkokról szólt. A keresztény magyarság és a zsidó magyarság számtalan sebet okozott egymásnak. A XIX. század biztató indulása után a XX. század a falak, az árkok és a pusztítás évszázada volt. Ha megnézzük a nagy történelmi fordulópontokat – Tanácsköztársaság, Horthy-kor, II. világháború és Holokauszt, ÁVH, 1956 stb. –, akkor azt látjuk, hogy ezekben a pillanatokban a magyar-zsidó együttélés és közös hazaépítés eszményétől mind távolabb és távolabb kerülünk.”

A Tett és Védelem Alapítvány megítélése szerint a fenti kijelentés kollektív ítéletet és általánosítást tartalmaz, mely befeketíti a zsidóságot. Egy olyan vitában hozta elő Vona a régi, kollektív „sérelemeket”, amely eredetileg a jelenkorról, és az általa vezetett párt kijelentéseiről szólt. Köves Slomót és a mai zsidóságot kárhóztatja többek között 100 évvel ezelőti eseményekért is: azt a képzetet kelti, mintha hozzájuk kötődnének a „sérelemek”, „bűnök”, mintha azért a mai „zsidó magyarság” kollektíve felelős lenne. Másodsor, tipikus antiszemita toposzokat elevenített fel a pártelnök azzal, hogy a Tanácsköztársaságot és az ÁVH-t a zsidó magyarság és a nem zsidó magyarság konfliktusának írta le. Sajnos nem ritka, hogy valaki ezen rendszerek rémtetteit a zsidóságnak tulajdonítsa, miközben a vezetői között sok zsidó származású volt, akik magukat nem tekintették a zsidóság képviselőinek – továbbá az áldozatok között is ugyanúgy voltak zsidó származásúak, mint az elkövetők között. Harmadszor, az is figyelemre méltó, hogy Vona a holokausztra (is) úgy utalt, mint az a pillanat,

amikor „a magyar-zsidó együttélés és közös hazaépítés eszményétől mind távolabb és távolabb kerültünk”.

Végül, a pártelnök megismételte azt a korábban sokszor hangoztatott érvét, hogy a Jobbik már csak azért sem lehet antiszemita, mert van zsidó tagja. „Jakab Péter például az egyik legtehetségesebb politikusunk. Zsidó származású. És most az egyik országos szóvivőnk. Ennyi.”

A vecsési Jobbik antiszemita megnyilvánulása

Forrás: 24.hu; mno.hu; atv.hu; betyarsereg.hu, pestisracok.hu 2016. december 29.

Vona Gábor Jobbik elnök és Mirkóczy Ádám szóvivő hanukai jókívánásokat küldött többek között Köves Slomónak, az Egységes Magyar Izraelita Hitközség vezető rabbijának is. A néppártosodást hirdető pártelnöktől a párt vecsési szervezete elhatárolódott. Mint hivatalos Facebook-oldalukon írták: „A vecsési JOBBIK NEM üdvözli a zsidóságot a hanuka (vagy mi a f sz) alkalmából! Ha valakinek mégis ilyen eszement ötlete támadna, attól szervezetünk elhatárolódik!”

A megnyilvánulás nagy port kavart, még a pártban is. Vona Gábor a Magyar Nemzetnek ennek kapcsán azt nyilatkozta, hogy a történetek miatt etikai vizsgálatot kezdeményezett a pártelnökségnél. Szerinte az ilyen vallásghalázo tartalmak még a Jobbik „kamaszkorában” sem voltak elfogadhatók. „Aki így nyilvánul meg, annak távoznia kell a pártból.” Hozzátette, ha az egész vecsési szervezet így vélekedik, akkor az egész szervezettől megválnak. A párt sajtóközleményben megerősítette, hogy etikai eljárás indult a vecsési Jobbik Facebook-oldalán megjelent vallásghalázo, a Jobbik és a párt elnöke álláspontjával teljesen szembeforduló nyilatkozat miatt.

Az atv.hu megkereste a Jobbik etikai bizottságának elnökét, aki szintén arról számolt be, hogy a pártelnök panaszbeadványa alapján megindult a hivatalos eljárás. Staudt Gábor szerint első dolguk annak beazonosítása, hogy ki írta a bejegyzést, majd ha a bizottság megállapítja az illető alapszabálysértő magatartását, akkor választhatnak a figyelmeztetéstől a kizárásig terjedő szankciós lehetőségek közül.

Mint mondta, a helyi alapszervezet feloszlása, vagy új alapsejt kezdeményezése nem az etikai bizottság, hanem az országos elnökség hatásköre.

A Betyársereg portáljának adott interjút Szabó Attila, aki tíz éve a Betyársereg tagja, a Jobbik színeiben jutott be a vecsési önkormányzat képviselő-testületébe. Az interjúban kifejtette, hogy az ő és barátai műve a bejegyzés. Úgy fogalmazott, hogy nem Vona Gábort akarták kellemetlen helyzetbe hozni, hanem Köves Slomót, aki megalázta őket, és „ismét tanúbizonyságát adta mérhetetlen gyűlöletnek és összeférhetetlenségének. Úgy éreztük megalázott minket is. Lehet, hogy a stílus egy kicsit kemény volt, talán elhamarkodott is, de aki ismeri a betyár mentalitást, az ezen nem csodálkozik.” Arra a kérdésre, hogy hiba volt-e leírni nyilvánosan a véleményét azt mondta: „Mondanivalóját tekintve semmiképp nem mondanám, hogy hiba volt és most is kiállunk mellette.” Ami a néppártosodást illeti, a vecsési Jobbik képviselője sok túlzást lát a folyamatban, és fájjalja, hogy a pártelit megfélemledik azokról a régi harcosokról, akik „hóban, fagyban, rekkenő hőségben mentek plakátot ragasztani és tolták a Jobbik szekekrét, akár saját pénzükből is”.

A posztot egyébként nem sokkal a felkapottsága után törölték a Facebookról. Nem a vecsési szervezet volt az egyetlen, mely kifejezte nemtetszését a pártelnöki gesztussal kapcsolatban. Orbán Imre, a Jobbik Veszprém megyei önkormányzati képviselője is tiltakozott, többek között „Köszönöm, hogy hülyét csináltál belőlünk és megaláztál minket elnök úr” kijelentéssel reagált. Orbán Imre korábban már több antiszemita kijelentésre is ragadtatta magát a Facebookon.

Gulyás Mártont lezsidózták egy budapesti étteremben

Forrás: facebook.com; mno.hu 2016. december 31.

Saját „vlogján” számolt be Gulyás Márton, politikai aktivista, hogy december 31-én a késő délutáni órákban, az egyik budapesti olasz étteremben antiszemita atrocitás érte egy másik vendég részéről. A Facebookon Gulyás elmondta, hogy az étterembe zárás előtt kicsivel több mint egy órával mentek be és akkor még

bíztatták, hogy tud enni, a konyha működik, de mikor rendelni akart, akkor már arról tájékoztatták őket, hogy mégsem tud ott fogyasztani. Mivel félrevezetve érezte magát a panaszkönyvet kérte, ami helyett inkább mégis az étel elkészítése mellett döntöttek. Ezután az étterem egyik vendége odalépett hozzá és Gulyás szavaival „Mégkérdezte, hogy én vitáztam-e a Toroczkai „Lacával”. Mondom, igen. Mondja, mekkora egy liberális s.ggfej vagyok. Megköszöntem a véleményét, és szép estét kívántam. Mondja, a szép az külsődlegesség, ezért a magyarok jó estét kívánnak. Mondtam, ok, hagyjuk annyiban. És tolta tovább a f*szságát, majd amikor végre elment az asztalunktól, akkor egy 10 méterről visszaordította, hogy „takarodjatok Izraelbe, zsidókat nem szolgálunk ki”. Ekkor pattantam fel, és szálltam vitába vele és közöltem, hogy innen elmegyünk. Még elmondtam az étterem külföldi vendégeinek, hogy értsék mi történt”. A Facebookra feltöltött videóból még kiderül, hogy az étterem előtt egy újabb szóváltás volt, ahol megjelent a vele vitába keveredő férfi, a politikai indítatású támadássorozat pedig folytatódott. „Aki a Toroczkai Lászlóval így beszél, az nem magyar ember. A lába nyomához nem érsz fel” mondta a férfi.

Az esetről beszámolt az mno.hu is. Mint utóbb kiderült, a videón szereplő személy a Polgári Mulatót irányító Mikus Márton, aki Facebook-posztjában vállalta is, hogy ő inzultálta Gulyás Mártont. „Ez a kis gulyás ma este megkóstolt...ki lett tessékelve onnan, ahová nem való. Tessék menni enni a Dohány utcába! ;) Aki Laci barátommal kezd, takarodik, ha meglátom. Nincs pàrdon. Pál”

Az étterem elhatárolódott a cselekménytől: „semmilyen megkülönböztető vallási, faji, felekezeti nézeteket nem vallunk, azoktól ez úton is elhatárolódunk. Az incidens két, éttermünkben tartózkodó vendég között zajlott. Az étterem jelen lévő egyik tulajdonosa megkísérelte felvételen is látható rendezni a felek között kialakult helyzetet, különös tekintettel az étterem jó hírnevére, mely eredménytelen maradt. Személyzetünknek pedig nem kompetenciája a vendégek személyes konfliktusai-ba történő tevőleges beavatkozás” írták.

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLŐLETCELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring lumok maradjanak köszemlén. Felvettük a tevékenysége során 2016 decemberében egy kapcsolatot a felületeket tulajdonló és más olyan esetet azonosított, amely nem képezi részét a statisztikának, mivel nem egyértelmű az elkövető személye. segítı szervezetekkel azok eltüntetését kezdeményezve.

Horogkeresztekkel rongáltak falfelületeket ismeretlenek

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
2016. december 2.*

Bejelentés érkezett Alapítványunk egyik szimpatizánsától, hogy az országot járva tiltott önkényuralmi jelképeket, horogkereszteket talált Egerben illetve Miskolc területén is.

Eger központi parkjában, az Érsekkertben egy igényes graffitit tartalmazó falfelületen, az alkotást is megrongálva, legalább két helyen fordult elő a náci jelkép. A másik esetben a miskolci Ávasi Református templom kőkerítésén és a hozzá tartozó kerítéselemeken talált horogkereszteket.

A Tett és Védelem Alapítvány fellép az antiszemizmus és kirekesztı gondolatok, tettek ellen, így nem hagyhatja, hogy ilyen szimbó-

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Átadták az Élet Menete Alapítvány 2016-os díjait

Forrás: tev.hu

2016. december 5.

Roman Kowalski volt magyarországi lengyel nagykövet, Zám Ildikó, a tiszafüredi Kovács Pál Művelődési Központ igazgatója és Forgács János holokauszt-túlélő kapta az Élet Menete Alapítvány kuratóriuma által odaítélt Kézdy György-díjat az Ódry Színpadon.

Gordon Gábor kuratóriumi elnök kijelentette: a sokszínűség, a nyitottság, a türelem elengedhetetlen érték egy jól működő társadalomban.

Az Élet Menete Alapítvány kuratóriuma 2014-ben hozta létre az egyik alapítójáról elnevezett Kézdy György-díjat. Tájékoztatásuk szerint a díjat minden évben annak a személyiségnek vagy intézménynek ítélik oda, aki, vagy amely különlegesen sokat tesz azokért a céloktól, amelyeket az alapítvány magáénak vall: a „tisztességes történelmi emlékezet” ápolása, oktatása, harc mindenfajta diszkrimináció ellen és a tolerancia, egymás elfogadásának tanítása, gyakorlása.

Konferenciák a TEV életéből

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány; uni-nke.hu

Budapest, 2016. december 5-6. 6-7. 12-13.

A december hónapban több konferencián is jelen volt Alapítványunk. Szalai Kálmán, a TEV titkára, illetve Nádasdi Krisztián kutatásvezető különböző konferenciákon meghívott vendégként, vagy kerekasztal tagként képviselte Alapítványunkat.

December 6-7-én „A mediáció alkalmazásának lehetősége a helyi közszolgáltatások hatékonyságának fejlesztésében a bűnmegelőzéstől a helyreállító igazságszolgáltatásig” címmel kétnapos, angol nyelvű projekt-előkészítő workshopot rendezett a Nemzeti Közszerületi Egyetem Rendészettudományi Karán Prof. Dr. Kozáry Andrea egyetemi tanár. A KÖFOP keretében megpályázott tudomá-

nyos műhely tagjai a helyi közszolgáltatások működési hatékonyságának komplex és empirikus kutatását vállalták. Ennek keretében a helyi közszolgáltatások elfogadó, illetve nem elfogadó attitűdjének tanulmányozását tűzték ki célul és arra keresik a választ, hogy mindez milyen találkozásokról és tapasztalatokról ered.

December 7-8-án „Szakmaközi együttműködés az erőszakos radikalizálódás megelőzéséért” címmel a Nemzeti Közszerületi Egyetem Nemzetbiztonsági Intézete és a Migrációkutató Intézet kétnapos tudományos konferenciát szervezett a Ludovika Campuson. A kétnapos tudományos konferencián olyan témákról is hallgathattak meg előadásokat az érdeklődők, mint a magányos merénylők szerepe a terrorizmusban, a radikalizálódás szociológiai háttere, deradikalizáció vagy a mediáció lehetősége a megelőző munkában.

December 12-13-án kétnapos, angol nyelvű projekt-előkészítő workshopot rendezett a Ludovika Campuson, az Orczy Kollégiumban Prof. Dr. Kozáry Andrea egyetemi tanár „Gyűlölet-bűncselekmények az Európai Unióban és Magyarországon” címmel. A KÖFOP keretében megpályázott tudományos műhely tagjai a pályázatban legfőbb célként egy komplex rendszer kialakítását tűzték ki. „A rendőri, rendvédelmi együttműködés alapja, hogy megismerjük az Európai Unió tagállamainak felfogását és gyakorlatát, ezért szerveztük a nemzetközi workshop-ot, hogy a témát minél szélesebb körben fel tudjuk dolgozni” - hangsúlyozta Prof. Dr. Kozáry Andrea. A rendezvény első napján a témával foglalkozó neves hazai szakemberek (egyetemi oktatók, rendőrök, tudományos kutatóintézetek és civil szervezetek képviselői) mellett horvát, angol és lengyel előadók beszéltek a témáról. Szó volt a gyűlölet-bűncselekmények megelőzéséről és megakadályozásáról, a gyűlölet-bűncselekményekkel kapcsolatos rendőri eljárásokról. A program zárásaként a résztvevők kerekasztal-beszélgetésen osztották meg egymással a tapasztalataikat.

Díjat adományozott a Pécsi Zsidó Hitközség

Forrás: MTI

Pécs, 2016. december 9.

Első alkalommal adományozott Schweitzer József-díjakat a Pécsi Zsidó Hitközség. A korábban 34 évig a baranyai megyeszékhely főrbíjakiént szolgáló országos vallási elöljáróról elnevezett idén alapított emlékermet hárman vehették át. „A díj célja, hogy a megyeszékhely zsidó vallási és kulturális, szociális életének előmozdításáért, a zsidó hagyományok és a közösség történetének kutatásáért és publikálásáért, a városban a hitközség elfogadásáért hosszú ideig eredményesen dolgozó hittestvéreinket, barátainkat elismerhessük” tájékoztatott a hitközség vezetője. A hitközség elöljárósági tagjaként több mint ötven éven át tevékenykedő Vidor György jogász, valamint két felekezeten kívüli díjazott, Hábel János pécsi helytörténész és Vörös István Károly középiskolai történelemtanár munkásságát ismerték el a díjjal.

Jobbik-jelenség címmel könyvet írt Alapítványunk kutatási igazgatója

Forrás: tev.hu; 444.hu

Pécs, 2016. december 20.

Tanulmánykötetet írt a Jobbik megerősödéséről a TEV kutatási igazgatója, Róna Dániel. A kötet elemzi a 2006 utáni politikai folyamatokat, a Jobbik fiatalok közötti népszerűségének okait és az úgynevezett néppártosodás hatásait is. Most megjelent írásának alapja még doktori értekezése volt, amit később az MTA könyvpályázatát megnyerve, olvasóbarátabbá tette és a párt néppártosodásának elemzésével kiegészítve adott ki könyvként.

„A Jobbik-jelenség biztos helyet kap majd a Politikatudományi Intézet könyvtárában, sokáig hivatkozási alap maradhat politológus-körökben” írta a könyvről a 444.hu szerzője.

Róna Dániel a Jobbik 2009-es, EP-választási sikerét követően kezdte el kutatni a párt sikerének okait. Mint írja, a Jobbik-jelenség gyökerei régre nyúlnak vissza, és ahogy Európa más országaiban, a szélsőjobb megerősödése Magyarországon is a politikai elittel

szembeni bizalmatlanságból eredt. Könyvében kifejti, hogy bár 2006-ra egy rendkívül stabilnak látszó pártrendszer alakult ki, az állami vezetőkbe vetett bizalom folyamatosan csökkent. Az elit elutasíthatóságával együtt pedig növekedett a demokratikus intézményekkel szembeni bizalmatlanság is. Ezt a már meglévő elégedetlenséget tudták becsatornázni először a 2006-os tüntetések szervezői, majd a Jobbik. A Jobbik sikerének ezzel együtt megágyaztak a már meglévő előítéletek is, különösen a cigányellenesség, de fontos ok volt az is, hogy sok területen lényegében csak a Jobbik folytatott kampányt. Egy 2015-ös felmérés szerint az egyetemisták körében népszerűségük felülmúlja a Fideszt, de még a teljes 18-29 év közötti népesség körében is komoly kihívónak számítanak.

Róna Dániel hozzáteszi: az, hogy sok fiatal lett jobbikos, nem annyira a családból hozott politikai értékek következménye. Az egyik faktor a szélsőjobb tudatos szubkultúra-építése a nemzeti rockkoncertekkel, egyetemi rendezvényeken való részvételekkel, a másik pedig az, hogy a politika iránt érdeklő fiatalok között igen nagy az igény az új politikai elitre. Ez utóbbi lehet azonban az is, ami később gondot okozhat a Jobbiknak, írja. Ugyan az úgynevezett néppártosodás a várakozásokhoz képest viszonylag kevés törzsszavazót ábrándított ki, a következő években egy esetlegesen fellépő új, rendszeren kívüli pártnak jó esélye lenne arra, hogy tömegével szívjon el szavazókat a Jobbiktól, akik sokak szemében maguk is a politikai elit részévé váltak.

Hanuka gyertyát gyújtott Latorcai Csaba

Forrás: kormány.hu/miniszterelnokseg

Pécs, 2016. december 29.

Részt vett és beszédet mondott a Hanuka alkalmából rendezett budapesti gyertyagyújtáson Dr. Latorcai Csaba. A Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség meghívásának tett eleget, hogy együtt ünnepelhessék a fény ünnepét. A politikus beszédében szorgalmazta egymás megértését, a különbözőségek elfogadása mellett azt is, hogy erősítsük egymásban

mindazt, ami közös. Európa és benne hazánk megmaradása és megerősödése a zsidó-keresztény hagyományból gyökerező hit mélységeiben és az őszinte párbeszédben keresendő.

„Magyarország Kormánya a törvény szigorával lép fel minden egyes antiszemita cselekménnyel szemben és nem tűri a vallási, vagy világnézeti okokból történő megkülönböztetést. Az Európa szerte egyre erősödő antiszemita megnyilvánulásokkal ellentétben, Hazánk biztonságát nyújt az itt élő zsidó közösségnek, akik békében és biztonságban tudhatják tagjaikat, gyermekeiket és értékeiket. Szabadon élhetik meg vallási hovatartozásukat, hitüket, kulturális identitásukat, ülhelik meg ünnepeiket.” írta a Miniszterelnökség a gyertyagyújtás után kiadott közleményében.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Az Alkotmánybíróság döntése alapján híradóban nem lehet szélsőjobboldalinak nevezni a Jobbikot

Forrás: hvg.hu; atv.hu

Budapest, 2016. december 8.

„A szélsőjobboldali szó nem tényközlést takar, hanem véleményt” mondta ki az Alkotmánybíróság. Stumpf István nem értett egyet a döntéssel, indoklásában a Svejkből idézett. Az AB ezzel elutasította az ATV alkotmányjogi panaszát, és ezzel érvényben maradt egy négy évvel ezelőtti elmarasztalás, illetve az azt végül megerősítő kúriai ítélet.

A televízió korábban egy híradóban a Jobbikot illette az idézett jelzővel, Gyöngyösi Márton képviselőnek a nemzetbiztonsági kockázatot jelentő zsidókról elmondott parlamenti felszólalásával kapcsolatban, amit a párt bepanaszolt a Médiahatóságnál (NMHH) még 2012-ben. Ez utóbbi pedig jogosnak tartotta a panaszt, mert a médiatörvény szerint a hírt és a véleményt külön kell választani, a hírműsor konferálásában nem szerepelhet minősítés. Az ATV ezzel szemben a sajtószabadságra hivatkozott, és arra, hogy a műsorvezető csak egy ismert tényről említett. Ezután következtek a különböző szintű bíróságok – még a strasbourgi Európai Emberi Jogok Bírósága is, végül a Kúria, és legvégül az AB.

A döntéssel, amelyben az újonnan választott négy bíró még nem vett részt, Stumpf István nem értett egyet, aki szerint „a felülvizsgált bírói döntés indokolatlanul korlátozta a sajtószabadságot, s ezért alaptörvény-ellenes”.

Az alkotmánybíró álláspontja szerint, „mennyire abszurd módon, értelmetlenül és feleslegesen korlátozhatja a véleménynyilvánítást, ha tiltják az olyan tényközlést, amihez értékelés is társul(hat).”

Az ATV írt egy másik esetről is ezzel kapcsolatban. A Jobbik kérelmére az NMHH egy másik, teljesen hasonló ügyben is hatósági el-

járást folytatott le az ATV-vel szemben a párt „szélsőjobb” jelzővel illetése miatt, a hírcsatorna 2014. november 26-ai híradójában. A panasz indokolása ugyanaz volt. Az NMHH ellenben első- és másodfokú végzésében is a jogsértés megállapítása mellett 60 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte a televíziót, majd bírósághoz fordultak, ahol új eljárásra kötelezték az NMHH-t. Ebben az új eljárásban viszont a Médiahatóság már a Jobbik kérelmét utasította el, és a korábban a hírcsatorna által megfizetett 60 ezer forintnyi bírságot pedig visszafizette az ATV részére.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYAR- ORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Ebben a hónapban olyan hírt, eseményt nem azonosítottunk, amely ezen kategóriába tartozna.

EGYÉB HÍREK

Harangozó Tamás Semjén Zsoltot kérdte Bayer kitüntetése miatt

Forrás: MTI

Budapest, 2016. december 5.

A Parlamentben az azonnali kérdések órájában Harangozó Tamás az MSZP politikusa felszólította Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős tárca nélküli minisztert, a KDNP elnökét, hogy kérjen bocsánatot, amiért kitüntetésre javasolta Bayer Zsoltot. Szerinte a magyar közvélemény erre részletesebb magyarázatot várt volna, tekintettel Bayer Zsolt társadalmat megosztó, a keresztény szellemséggel és erkölccsel szemben álló nyilatkozatainak sokaságára. Semjén Zsolt válaszában idézte a GULÁG-okban Elpusztultak Emlékének Megörökítésére Alapítvány elnökét, aki „a gulág rabtelepein fogvatartottakkal való érzelmi azonosulásért, az erdélyi magyarság életének hiteles bemutatásáért” javasolta a díj odaítélését, és mint mondta, maga is pontosan ezért hagyta jóvá azt. Ahogy fogalmazott: „Indulatból írt, szerencsétlen mondataiért Bayer Zsolt bocsánatot kért” Harangozó Tamás viszonzásában emelt hangon jelentette ki, hogy egyetlen „gyűlölködő, antiszemita, cigányellenes vagy éppen a katolikus pápát ócsároló” embert sem lehet a nemzet nevében közös kitüntetésre terjeszteni (...). Semjén Zsolt erre szintén emelt hangon azt felelte: a szocialistáknak, mint jogutód pártnak a gulág 60. évfordulóján mérsékeltebben és nagyobb empátiával kellene viselkednie azok iránt, akik az elődjük eszmerendszere miatt jutottak oda.

Holokauszt-szóvicc a Pecavilágban

Forrás: 444.hu;

Budapest, 2016. december 12.

A 444.hu internetes hírportál arról cikkezett, hogy egy olvasói levél alapján találták rá a Pecavilág horgászmagazin aktuális számára, melyben „Zanderkommandó” címmel írt Nagy András Ferenc egy németországi

süllőző túráról. A 444.hu megjegyzi, hogy „A Zander a süllő német neve, de annyi horgászfelszerelésen meg csalin szerepel, hogy a szót a németül egyáltalán nem tudó magyar horgászok is ismerik.” Ugyanakkor inkább a cikk írójának a tudatlanságát, semmint antiszemita megnyilvánulását jelzi, hogy ez a név meglehetősen könnyen összemosható „Sonderkommando” névvel, amely a náci Németországban, a koncentrációs táborokban rendszerint ott raboskodó zsidókból felállított egység, aminek a feladata a gázkamrákban szörnyű halált halt rabok holttesteinek elszállításában való segédkezés.

Megtörtént-e a holokauszt?

Forrás: hvg.hu; 444.hu

Budapest, 2016. december 16; december 27.

A The Guardian című lap alapján cikkezett a HVG arról, hogy a Google keresőjében érdekes találatokat mutat a fenti kérdésre adott válasz. „Did the holocaust happen”, azaz „megtörtént-e a holokauszt”. Akár angolul, akár magyarul írjuk be a keresőkifejezést a Google-be, az első eredményként kapott találat tagadja a történelmi esemény megtörténtét. A HVG azt írja: „Angolul a Stormfront nevű neonáci oldal ugrik be, egészen pontosan a “to ok arra, hogy a holokauszt miért nem történt meg” című cikkük. A cikk pedig olyasmiket állít, miszerint mivel vannak túlélők, ezért biztosan nem ölték meg egy zsidót sem a II. világháború alatt. (Ne keressék az érvelésben a logikát, nincs benne.) Magyarul sem sokkal másabb a helyzet, első találatként a Magyar Királyi Hírlap Hazugságok a Holokausztról című cikke kerül elő, melynek szerzője tulajdonképpen azt állítja, hogy a magyar zsidókat vendégmunkásként vitték Németországba, ha már a német férfiak nem érték rá, mert a fronton voltak.”

A Google az ügyel kapcsolatban tudatta: az algoritmusuk alapvetően jól működik, minden témában a felhasználók által „felkattintott”, leghasznosabbnak ítélt találatokat mu-

tatja az első helyeken. A vállalat szóvivője azt mondta, ebbe a találati listába csak nagyon kivételes esetekben nyúlnak bele, például ha illegális tartalom szerepel benne vagy számítógépes vírust terjesztő oldal.

A HVG a lehetséges okokról is értekezik: „az egyik az, hogy valóban ennyi ember gondolja úgy (vagy szeretné úgy gondolni), hogy nem történt meg a holokauszt. A másik, hogy bizonyos érdekcsoportok egy kicsit machináltak a keresővel, és éppen azért került első helyre a neonáci oldal (...)” utalt egy 2012-es magyarországi esetre.

A Google alapvetően nem távolít el semmit és nem szerkeszti a találatait, csak kivételesen szélsőséges esetekben, vagyis csak ha valami illegális, vírusos vagy egyéb módon sérti az alapelveiket. Ezért tehát nem a találati listát szerkesztik, hanem azt az algoritmust, ami a találati listát létrehozza. A Google szóvivője tudatta, hogy küzdenek a problémával. „Amikor nem hiteles információk kerülnek találati listánk élére, akkor automata frissítést hajtunk végre a probléma megoldására ahelyett, hogy manuálisan távolítanánk el egyesével az oldalakat” tették hozzá.

Tyirityán a Magyar Időknek is interjút adott

*Forrás: Magyar Idők; tev.hu
Budapest, 2016. december 29.*

Mostanában főleg a Magyar Nemzeti Arcvonnallal, illetve Jobbikkal való kapcsolata miatt több interjút is adott Tyirityán Zsolt, legutóbb Magyar Idők című napilapnak.

A Jobbik-MNA-Betyársereg-radikalizmus, mint állandó témák mellett a Betyársereg nevű szervezet vezetője többek között kijelentette, hogy semmi kivetnivalót nem lát abban a korábbi kijelentésében miszerint a szervezetbe nem tartozhatnak sem cigányok, sem zsidók. Ehhez azt is hozzátette, hogy „nem igazán állnak sorba se zsidó, se cigány szár-

mazású emberek, hogy belépjenek.” Arra az újságírói kérdésre, hogy a zsidók jelentkezésével mi lenne a baj, Tyirityán azt válaszolta, hogy „a zsidóknak ott van a Tett és Védelem Alapítvány, amely egy nagyon ütőképessé és felkészült zsidó gárdát akar létrehozni Magyarországon.”

Ezek után joggal merül fel a kérdés, hogy mi a véleménye a Jobbik úgynevezett néppártosodási stratégiájával kapcsolatban. „Őszintén remélem, hogy maga a néppártosodás nem fogja kiüresíteni a Jobbik radikalizmusát” közölte a főbetyár.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

Nyomozás folytatása

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
Siófok, 2016. december 20.*

A Siófoki Rendőrkapitányság értesítette Alapítványunkat, hogy B. Attila ellen folyamatban lévő, 2015. Március 31-én felfüggesztett eljárásban a nyomozás folytatása mellett döntöttek. B. Attila az origo.hu internetes portálon 2014. november 21-én „Budapestben vezekelt a tömeggyilkos unokája” címmel megjelent cikkhez szolt hozzá. A cikk arról írt, hogy az Élet Menete Alapítvány meghívásából Magyarországra látogatott Rainer Höss, aki a Holokauszt Emlékév 2014. november 21-i záró rendezvényén az Uránia Filmszínházban előadást tartott. A cikkből megtudható, hogy Rainer Höss Rudolf Höss unokája, aki az auschwitzi haláltábor parancsnoka volt. Rainer Höss pedig három holokauszt-túlélő nevét tetováltatta a mellkasára. B. Attila Facebook felhasználói fiókkal rendelkező személy a cikkismertetővel ellátott hivatkozás alá 2014. november 21-én a következő hozzászólást tette: „Nem is volt holokaust elnevezés az a 3 nev meg sok is”. Alapítványunk nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt tett feljelentést 2014. december 2-án.

Nyomozás felfüggesztése

*Forrás: Tett és Védelem Alapítvány
Dabas, 2016. december 21.*

A Dabasi Rendőrkapitányság értesítette Alapítványunkat, hogy egy nemzetiszocialista vagy kommunista rendszer bűnei nyilvános tagadása miatt folyamatban lévő ügyben a nyomozásban az ügyek elkülönítéséről határoztak. Az ügyben egy ismert, illetve egy ismeretlen személyazonosságú személy volt elkövetőként megjelölve. Utóbbi ügyében történt a nyomozás felfüggesztése. A YouTube videómegosztó oldalra egy „Diesel Hun” felhasználónevű személy feltöltött egy magyarul feliratozott videót Little Richard számmal aláfestett, játékbaba-marionett előadást „Sok

a kamu, hol a hamu?” címmel. A magyar szövegezés, illetve a magyar címadás semmilyen összefüggésbe nem hozható sem a dallal, sem a műsorszámmal. A magyar szövegezéssel és a címadással ellátott videónak a youtube.com közösségi videómegosztó oldalon történő elhelyezéssel az ismeretlen személyazonosságú felhasználó megvalósította a bűncselekményt, azonban személyazonosságát kétséget kizáróan megállapítani nem lehetett, ezért a nyomozás felfüggesztéséről határoztak. Az ismert P. Zoltán személy ellen folyamatban lévő nyomozás továbbra is folyamatban van.

Vádemelés egy holokauszttagadó ügyében

*Forrás: Tett és Védelem; ugyeszseg.hu; MTI
Budapest, 2016. december 21.*

A Tett és Védelem feljelentése alapján újabb eljárást talált megalapozottnak az ügyészség. A Budapesti V. és XIII. Kerületi Ügyészség vádirata szerint a 68 éves B. Ferenc a Facebookon egy megosztott cikkhez írt hozzászólásával a nemzetiszocialista rendszer bűneit nyilvánosan kétségbe vonta. A vádirat szerint a vádlott a Facebookon, 2016 januárjában írt hozzászólásában annak tartalma szerint azt állította, hogy a holokausztot valójában nem a nemzetiszocialista rendszer képviselői tervelték ki és határozták el, hanem a zsidó vezetők, így a holokausztra, mint a náci által elkövetett népirtásra nem került sor. Az ügyészség véleménye szerint a vádlott ezzel a kommentjével a nemzetiszocialista rendszer bűneit nagy nyilvánosság előtt kétségbe vonta.

A kerületi ügyészség a vádiratban a férfival szemben börtönbüntetés kiszabására, egyúttal a végrehajtás próbaidőre felfüggesztésére tett indítványt.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1.	december 2.	Horogkeresztekkel rongáltak falfelületeket ismeretlenek	További antiszemita gyűlöletcselekmények
2.	december 5.	Átadták az Élet Menete Alapítvány 2016-os díjait	Közösségi hírek
3.	december 5-13.	Konferenciák a TEV életéből	Közösségi hírek
4.	december 5.	Harangozó Tamás Semjén Zsoltot kérdezte Bayer kitüntetése miatt	Egyéb hírek
5.	december 7.	Holokauszttagadás a Facebookon	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
6.	december 7.	Provokáló hamis profil	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
7.	december 8.	Az Alkotmánybíróság döntése alapján híradóban nem lehet szélsőjobboldalinak nevezni a Jobbikot	Hivatalos és civil reakciók
8.	december 9.	Díjat adományozott a Pécsi Zsidó Hitközség	Közösségi hírek
9.	december 12.	Holokauszt-szóvicc a Pecavilágban	Egyéb hírek
10.	december 16. 27.	Megtörtént-e a holokauszt?	Egyéb hírek
11.	december 20.	Jobbik-jelenség címmel könyvet írt Alapítványunk kutatási igazgatója	Közösségi hírek
12.	december 20.	Nyomozás folytatása	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
13.	december 21.	Nyomozás felfüggesztése	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
14.	december 21.	Vádemelés egy holokauszttagadó ügyében	TEV hivatalos eljárásban kezdeményezett ügyei
15.	december 22.	Ágoston Tibor a Facebookon	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
16.	december 27.	Hanukai üzenet a Jobbiktól – antiszemita viszontválasszal	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
17.	december 29.	A vecsési Jobbik antiszemita megnyilvánulása	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd
18.	december 29.	Hanuka gyertyát gyújtott Latorcai Csaba	Közösségi hírek
19.	december 29.	Tyirityán a Magyar Időknek is interjút adott	Egyéb hírek
20.	december 31.	Gulyás Mártont lezsídozták egy budapesti étteremben	Antiszemita gyűlöletcselekmények – gyűlöletbeszéd

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezzé felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT (+36 1) 5 1 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján: www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán: www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtsük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:
Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
Tel: +36 1 267 57 54, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>, info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 Audit of Anti-Semitic Incidents.
- CEJI. 2012. Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához. Facing Facts! projekt.
- Chakraborti, Neil és Garland, Jon. 2009. Hate Crime. Impact, Causes and Responses. London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. Antisemitic Incidents Report 2012.
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict. szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. Hate Crime Laws. A Practical Guide. Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region. Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes. New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány. Budapest: TASZ.

IMPRESSZUM

Kiadó: Szalai Kálmán ügyvezető igazgató Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szerző: **Dr. Róna Dániel** kutatási igazgató, politológus,
a Corvinus Egyetem oktatója
Szerkesztők: **Dr. Bodó Kristóf** ügyvéd,
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Nádasi Krisztián kutatásvezető,
Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Pásztor Tibor igazgató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának vezetője
Tatai Zoltán kutató, Brüsszel Intézet Monitoring Csoportjának tagja
Tóth Gábor kommunikációs szakértő
Támogatás: **Bodnár Dániel** filozófus,
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch igazgató, ADL

A kiadó köszönetét fejezi ki **Dr. Kovács András** szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2016 Budapest

TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

1052 Budapest, Semmelweis utca 19.
+36 1 267 5754, +36 30 207 5130
<http://www.tev.hu>
info@tev.hu